SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 240. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 17, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК СУБОТА, 17-го ГРУДНЯ 1994 Ч. 240. РІК CI

О. МОРОЗ ВИСТУПАЄ ПРОТИ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ДІЙ У ЧЕЧНІ

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 13-го грудня, на сесії Верховної Ради депутати не затвердили пропозицію винести на розгляд сесії ситуацію в Чеченській Респуібліці, вважаючи, що це було б втручанням у внутрішні справи Росії.

Голова Верховної Ради України Олександер Мороз заявив: „Я однозначно виступаю проти застосування сили в рішені будь-яких спірних питань. Але перш, ніж робити якісь висновки, необхідно розібратися в питаннях, вислухати обидві сторони". О. Мороз повідомив представників преси, що спеціяльна парляментарна група займеться вивченням ситуації в Чечні, Нагірному Карабасі та інших неспокійних точках. Події в Чечні показали, що легше запобігти конфліктам, ніж їх потім погасити. Над цим повинні працювати міжнародні організації та парляменти країн Чорноморського реґіону, вважає О. Мороз.

Згідно з останніми повідомленнями, вже є сотні вбитих як з російської, так і з чеченської сторони. Поранених і вбитих російських вояків чеченці повертають росіянам. Відпустили чеченці і 38-ох взятих у полон російських вояків, але російська влада кинула їх до вязниці у Махачкалі за те, що здалися у полон.

В ніч з 13-го на 14-го грудня чеченці спільно з азербайджанськими і дагестанськими ополченцями розгромили полк прикордонних російських військ на кордоні Азербайджану і Даґестану і захопили ще 11 полонених. У відповідь росіяни бомбили Гірський Даґестан. Росіяни намагаються захопити північну частину Чечні, щоб відрізати Ґрозний від нафтопроводу.

Отримали американські стипендії

Київ (Р. Р.). — Тут 14-го грудня газета „Вечірній Київ" повідомила, що 19 українців отримали американські стипендії. Для цих студентів зі Львова, Києва і Тернополя стипендії виділив Освітній Фонд ім. Галини Щербан-Лапіки на загальну суму 26,600 дол.

Як пише автор повідомлення Рей Лапіка, фонд був заснований на честь українки, народженої в Канаді, яка виступала в першому українському фільмі „Маруся", що вийшов у ЗСА. Вона померла в Ріверсайді, Каліф., 1989 року, а її чоловік Роман, син Леррі і дочка Роні Джой зберігають її ім'я.

Найбільшеа стипендія становить 20,000 дол. і її призначили студентові з Тернополя для оплати його двохрічного навчання в Каліфорнійському університеті в Ріверсайді. П'ять стипендій по 1,000 долярів отримали: кандидати на докторати — один з Гарвардського університету, один з Національного університету та один греко-католицький священик зі Львова.

Комітет, очолюваний Романом Лапікою, добирав кандидатів за їхніми аплікаціями. Обов'язковим критерієм такого добору було відмінне навчання. Ті, хто бажає отримати стипендію Освітнього Фонду ім. Галини Щербан-Лапіки у 1995 році, можуть звертатися на адресу: Україна, 252187, а/с 279. Кандидатам на докторати надається перевагу. В Америці можна завертатися на адресу: Helen Sherban Lapica Education Fund, Inc., 4275 Lemon St., Riverside, Calf. 92 501

МИКОЛАЇВ. — Голова Обласної Ради Анатолій Кінах під час зустрічі з журналістами висловив переконання, що „у реформ є майбутнє тільки під умовою чіткого розмежування влади на всіх рівнях". А. Кінах у цілому підтримав президентський проєкт закону про владу, зазначивши, що „головна проблема полягає в тому, щоб ніхто не перебирав на себе мої функції, а уповноважень у мене достатньо".

УЖГОРОД. — У Закарпатті створено Координаційну раду політичних та громадських організацій, до якої увійшли 23 об'єднання. Очолив її Віктор Бедь. Представники демократичних організацій, об'єднані в Українську Народну Раду Закарпаття провели зустріч з професором із Чикаґо (ЗСА) Василем Маркусем. Гість розповів про життя українців, зокрема закарпатських, у діяспорі, про напрямки їхньої діяльности, спрямовані на допомогу Україні. У Закарпатті 1995 року плянується провести з'їзд міжнародної організації „Карпатська Січ", святкування ювілею двох президентів: Карпатської України та Гуцульської Республіки — Августина Волошина та Степана Клочурака.

ВІДБУЛИСЯ УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ

Київ (Р. Р.). — Тут 13-го грудня в Пущі-Озерній відбулися переговори делеґацій України та Росії у справі Чорноморської фльоти.

Перший віцепрем'єр-міністер України Євген Марчук та амбасадор з особливих доручень Росії Юрій Дубінін назвали переговори задовільними. Учасники зустрічі намагаються визначити місця базування фльот обох держав, вирішити проблеми розрахунків за розташування російської фльоти на території України та підготувати взаємоприйняті документи з узгоджених питань.

За словами Є. Марчука, можливо, частину боргу за російську нафту і ґаз буде враховано за базування Чорноморської фльоти Росії на українській території. Він також сказав, що російська сторона не погоджується визначити розташування фльоти як „винайм", однак українська делеґація має обороняти правний режим. Переговори тривають також у Москві 15-го грудня, а в Києві 20-го грудня відбудеться підсумкова нарада делеґацій обох країн.

Попередня зустріч Президента України Леоніда Кучми та президента Росії Боріса Єльцина відбудеться в Алма-Аті 23-го грудня. Передбачається, що тоді буде узгоджена дата приїзду Боріса Єльцина в Україну.

У Москві відбувся з'їзд „Пам'яті"

Москва. — У російській столиці відбувся черговий з'їзд національно-патріотичного фронту „Пам'ять".

Коментуючи цю подію, інформаційне агентство Росії ІТАР—ТАСС зробило висновок, нібито ця організація „чорносорочечників" не є поважною загрозою для демократії в країні, оскільки „Пам'ять" за шість років діяльности так і не змогла стати впливовою політичною силою. Однак подібна оцінка є навмисним применшенням неґативної ролі цієї крайньої організації, що проповідує запеклий антисемітизм, обстоює ідеї російської монархії і державного православ'я.

На цей раз у залі з'їзду, прикрашеній портретами останнього російського царя та іконами, зібралися понад триста делеґатів, їхню працю поблагословили православні владики. З головною доповіддю, присвяченою викриттю „зловісної ролі сіонізму у світовій історії" виступив лідер „Пам'яті" Дмітрій Васільєв. Він, між іншим, ствердив „занепад моралі і духову кризу" в російському суспільстві, гостро засудив „ворогів християнської Росії — сіоністів та юдеїв" і закликав до відновлення монархії. „Наше завдання — спрямувати Росію на шлях самодержавного устрою, де Богом дана влада повинна мати російське серце",— підкреслив Д. Васільєв.

У доповіді звучала критика і на адресу Російської Православної Церкви взагалі, і на адресу Московської патріярхії зокрема, які „миряться зі світовим злом". Теперішніх російських державних керівників Д. Васільєв назвав „бісовими дітьми".

З житлом для вояків України допоможуть ЗСА

Хмельницький (УНІАР). — У середу 14-го грудня, тут покладено перший камінь на місці спорудження майбутнього містечка для вояків України. Так почав здійсюватися спільний українсько-американський проєкт щодо забезпечення житлом звільнених у резерву військовослужбовців стратегічних ракетних військ.

Загальна вартість проєкту — 16 міл. дол. Фінансову допомогу надають ЗСА в рамках зниження ядерної загрози програмою сенаторів Нанна-Луґара. На відкритті будівництва виступив амбасадор ЗСА Вілліям-Міллер, міністер оборони України Валерій Шмаров і голова Хмель-ницької Обласної Ради Євген Гусельников.

За словами Міллера, сума допомоги у рамках програми Нанна-Луґара Україні на 1995 рік виносить 350 міл. дол. і за її використання слідкуватимуть американські та українські експерти. В. Шмаров зазначив, що 50 мільйонів долярів плянується спарямувати безпосередньо для вирішення соціяльних проблем військовослужбовців, з яких 72,000 не є забезпечені житлом. Отже, вважає Шмаров, щороку треба будувати не менше 20,000 помешкань. „Є держава — буде і армія. Є армія — буде й держава", — вважає міністер.

Технічне забезпечення спорудження житлових комплексів здійснюватиме спільне підприємство, створене американськими корпораціями АББ Монмут Джанкшен, Амерікен інтернешенел сервісес, Центральним проєктним інститутом Міністерства Оборони України та українським підприємством „Монтажник-К". Підряд на спорудження цих комплексів оформлений з болгарськими будівельниками. Українська сторона забезпечує проєкт земельними ділянками та інстеляцією комунікаційних засобів.

ЛУГАНСЬКЕ. — Тут створилася Луганська Організація Журналістів, яка об'днує всіх журналістів області, а також працівників засобів масової інформації. Очолив організацію редактор газети „Жизнь Луганска" Москалюк. Депутати Луганщини у листі до Президента Леоніда Кучми закликали повернутися до соціялістичної економіки, зліквідувати митну службу, Національну Ґвардію, інші служби і припинити приватизацію.

Оля запрошує у сни...

Фото Олі окрашує компактний диск

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. К.). — Усміхнена, ясноока Оля Ходоба-Фриз добре відома у нашій громаді, а вже зокрема гостям Союзівки, де друге літо заповідає та веде програми і ще до того співає своїм милим, дзвінким голосом.

До нашої редакції вона заходить із вислідом своєї праці, яку, як сама каже, могла виконати тільки завдяки вирозумілості Управи Союзівки, що вможливила її у вільних від обов'язків годинах вправляти із акомпаньятором групи „Львів'яни" Юрком Антонюком. У висліді їхньої праці Оля приносить нам свою другу вже з черги компакту тасьму і звичайну стрічку п. з. „Запроси у сни", де вона співає 18 настроєвих пісеньок у аранжеровці Ю. Антонюка. В репертуарі знаходимо три пісні до музики В. Івасюка, чотири народні та найбільше нею люблену пісню „Було не тужити" до слів і музики Богдана Весоловського.

Оля відома із своїх вокальних виступів вже довший час. Її жанр легкий, кабаретового порядку, але вона розпочала свою співочу кар'єру у ансамблі бандуристів і хоровому ансамблі „Промінь", де досі співає. Співала вона на різних фестивалях, забавах та при кожній нагоді, коли приходило натхнення. Ось саме в суботу, 17-го грудня буде співати на „Ялинці" в УІА зі своїм постійним товаришем, що супроважає її на фортепіяні Андрієм Стасівом.

Перша її компактна і звичайна стрічки появилися ще у 1992 році під назвою „Згадай" та мала добрий успіх. Тепер Оля Ходоба-Фриз надіється, що і друга, завдяки помочі Ю. Антонюка, що має, як професор музики Львівського Музичного Інституту багато досвіду, а виконана у студії Марка Сидорака, буде мати такий самий успіх серед слухачів легкої музики. Хоча і компактну, і звичайну касети можна замовляти на приватну адресу Олі, вона інформує, що обидві касети можна буде купити в українських крамницях. Компактна коштує 15 дол., а звичайна 10 дол.

Поштою слідзамовляти на адресу: Olya, 1173 Suite 163, New York, N. Y. 10021. компактна з посилкою 15,99, а звичайна 10.99 дол.

Франція несподівано змінила політику щодо Боснії

Вашінґтон. — Міністер оборони Франції Франсуа Леотар дуже здивував усіх учасників пресової конференції в американському Департаменті оборони, повідомивши, що його уряд вирішив не виводити свої війська з Боснії, а навпаки — посилити власну військову присутність у цій балканській країні.

Як відомо, ще зовсім недавно Париж погрожував відкликати свій миротворчий контингент на батьківщину. Що могло вплинути на наставлення Франції за такий короткий час? Спостерігачі годяться в тому, що цей французький політичний маневр спрямований на те, щоб ще більше загострити теперішню міжнародну ситуацію у зв'язку з боснійською кризою і у висліді домогтися підтримки в справі збільшення ролі миротворчого континґенту ООН.

Політичні експерти є певні, що своєю заявою французи хотіли допекти Вашінґтонові, чия політика в балканському реґіоні постійно порушує пляни европейських держав. Властиво,річ у тому, що, на думку Парижу, вашінґтонське керівництво не має ніякої твердої лінії щодо боснійського питання. Наприклад, в той час, як більшість законодавців у ЗСА вважають за необхідне скасувати ембарґо на доставу зброї для боснійських мусулман, президент Билл Клінтон воліє не діяти односторонньо, щоб не викликати зайвих незгод зі західніми партнерами. А це, у свою чергу, приводить до половинчастих рішень, подібних до того, згідно з яким військові кораблі ЗСА, котрі контролювали виконання умов ембарґо, припинили перевіряти кораблі, що приходять до берегів Хорватії.

Французи стверджують, що така настанова Вашінґтону підбила боснійських мусулман на те, щоб почати наступ на сербські укріплення в районі Бігача, а цей наступ спричинив могутній контрнаступ сербів. В результаті кордони мусулманського анкляву значно звужені і ситуація в Боснії стала набагато гіршою.

Слід також нагадати, що французький контингент у Боснії найбільш чесленний — 4,400 вояків, і саме тому французи так гостро критикують Вашінґтон і НАТО, які хочуть змінити хід подій у Боснії, не посилаючи туди своїх вояків. Від початку боснійського збройного конфлікту там загинуло 22 французьких військовиків і майже 400 дістали поранення.

ЛЕЩАТАРСЬКИЙ ТАБІР

Ґленс Фолс Н. Й. — Лещатарський табір для пластового юнацтва, який щорічно організує Ватага Бурлаків, відбудеться на з'їздах гори Ґор від 25-го до 31-го грудня ц. р. Рівночасно родиці і гості будуть "таборувати" в Queensbury Hotel. tel.: (518) 792-1121.

В АМЕРИЦІ

ВПРОДОВЖ ОСТАННІХ ДВОХ років американська летунська індустрія зазнала чимало критики з уваги на виїмково чисельні летунські катастрофи. Одначе коли минулого вівтірка, 13-го грудня, розбився другий з черги, в останніх шести тижнях, пасажирський літак реґулярних полетів і згинуло 15 осіб то вкінці секретар Департаменту транспортації Федеріко Пена пішив якось зареаґувати. Він зарядив перевірку безпеки всіх летунських ліній в країні, та посилення правил безпеки малих пасажирських літаків реґулярних полетів. Крім того Ф.Пена заповів, що в короткому часі зустрінеться з керівниками летунських ліній, директорами відповідальними за безпеку, летунами та фабрикантами для обговоренняцієї болючої проблеми з наміром її поліпшення.

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ ОПИТАМИ проведеними щоденником „Ню Йорк Таймс" і телевізійною мережею Сі-Бі-Ес, більшість американців довіряє республіканцям у новому Конґресі більше, як Президентові Биллобі Клінтонові коли йдеться про зміни в громадсько-суспільних програмах допомоги потребуючим. Одначе більшість не уважає себе достатньо поінформованими про почин республіканців „Контракт з Америкою" і неясні пропозиції Нюта Ґінґріча про сиротинці та конституційну поправку щодо молитви в публічних школах.

ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, ЩО ПРОВІДНИК боснійських сербів Радован Карадзіч, звернувся телефонічно до колишнього американського президента Джіммі Картера, щоб він став приватним посередником у спробах замирення. Дж. Картер сказав,що призадумається над цією пропозицією. якщо боснійські серби негайно виконають обіцянку дану їхнім ватажком включно з можливостями свобідного проїзду допомоговим конвоям і військовикам миротворчих сил Організації Об'єднаних Націй з яких багато є ізольованими від своїх частин і здані на ласку сербів. Офіційні чинники Білого Дому підтвердили, що хоча президент Билл Клінтон дещо скептично задивляється на обіцянки боснійських сербів, то не буде робити жодних перешкод.

РЕЧНИК КРАЙОВОЇ МЕРЕЖІ поїздів Кліффорд Блек, повідомив у середу, 14-го грудня, про те, що Амтрек має в пляні зліквідувати понад п'яту частину своїх залізничих поїздів вже на початку наступного року. Деякі з існуючих поїздових ліній будуть зовсім еліміновані, а з тим і 5,500 працівників стануть безробітними. Плянується зменшити частоту поїздів на шляху Вашінґтон-Ню Йорк-Бостон і зовсім припинити поїзд з Ню Йорку через Вермонт до Монтреалю, та з Атлантік Сити до Філядельфії. Ціллю тих заходів є запобігти 200 міл. річному дефіцитові до вересня 1995 року.

У СЕРЕДУ, 14-ГО ГРУДНЯ, в столиці нюйокського стейту Олбані 35 студентів місцевого відділу Стейтового університету, майже три години були закладниками студента психології того ж таки університету, 26 річного Ралфа Торторічі, який погрожував присутнім в клясі смертю вимахуючи крісом. Він недоладно викрикував про мікрочіп у своєму мозку та вимагав розмови з Президентом Клінтоном, губернатором Маріо Квомо, членами Конґресу, президентом університету та урядниками бюра фінансової допомоги студентам. Закінчилось це все після того, як 19 річний студент з Лонґ Айленду, Джейсон МекІнені у хвилині неуваги фанатика кинувся на нього, щоб відібрати кріс і при цьому сам був поранений, після операції у місцевій лікарні перебуває у загрожуючому стані, до лікарні також відвезено напасника, який зазнав легких поранень.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОПОНУЄ ПОЛЕГШІ

Б. Клінтон

Вашінґтон. — Беручи під увагу, що половина його каденції вже за ним і готуючись до незавидної співпраці з республіканським Конґресом, який має в пляні завести нові порядки президент Билл Клінтон вирішив представити народові також і свої пляни.

Виступаючи у четвер,15-го грудня, з промовою, Президент намагався переконати глядачів, що його пропозиції щодо зменшення податків і поліпшення життєвого статусу середньозаробітної групи громадськости є нічим іншим, як виконанням одної з його передвиборчих обіцянок. Тільки коли тому два роки у передвиборчих промовах він переконував, що його першим і найважливішим ділом буде зменшити державний дефіцит, то вже у своїй промові минулого четверга дефіцит пішов на друге місце, а зменшення податків стало пріоритетом. Все ж таки у своїй промові Президент зосередив увагу на трьох аспектах своєї програми, щоб уможливити здійснення цих плянів, обіцюючи зменшення податків середньозаробітній групі громадян, зменшити державний бюрократизм і запропонував нові спонуки для здобуття освіти та перевишколу молодим людям згаданої групи громадян.

Все це Президент Билл Клінтон назвав „Законопроєктом прав середньозаробітної кляси громадян", одначе аналітики у проєкті Президента не бачать нічого такого, щоб давало будь-які спеціяльні права, зокрема цій групі якою нібито всі так турбуються.

Для відповіді на промову промову Президента республіканці вибрали новообраного сенатора з Теннесі, Фреда Томсона, який в основному сказав, що республіканці радо запрошують Президента до співпраці, бо він запропонував до здійснення в майбутньому республіканцями вже давно пропаговані зміни. Ф.Томсон тільки підкреслив одне, що цим разом республіканці виконають те, що приобіцяли виборцям у минуломісячних виборах.

Десятихвилинна промова Президента, на думку аналітиків, як і можна було сподіватися, не дала нічого нового, бо звучала більше як початок виборчої кампанії, ніж конкретний плян діяльности.

ЛЬВІВ. — Новий автобус львівського автомобільного заводу коштує 86,000 дол. Про це повідомив конструктор ЛАЗ Олексій Чанков під час презентації нового моделю автобуса 10-го грудня. Для урядових установ випущено спеціяльний автобус, який має двигун французької фірми „Рено", все інше — українського виробництва.

У СВІТІ

ЦИМИ ДНЯМИ В АММАНІ, столиці Йорданії, над одним з будинків піднято прапор Ізраїля, а в Тель-Авіві — прапор Ізраїля. Покищо обидві тимчасові амбасади розміщуються в готелях. Не зважаючи на припенення стану війни між Йорданією та Ізраїлем і значним покращанням стосунків між ними, в обох країнах є немало противників мирного ізраїльсько-йорданського договору. В момент піднятття ізраїльського прапора в Аммані точно такий прапор за декілька сотень метрів від того готелю спалювали студенти-фундаменталісти мусулманського амманського університету, протестуючи проти „відходу від непорушних принципів країни".

ВИСТУПАЮЧИ НА З'ЇЗДІ Вільної демократичної партії, її голова Клявс Кінкель, він же міністер закордоних справ Німеччини, запропонував делеґатам обговорити питання про довір'я до нього, їхнього лідера. К. Кінкель сказав, що бере на себе відповідальність за помилки, у висліді яких партія зазнала відчутних поразок під час „виборчого маратону" 1994 року, і підкреслив, що для продовження діяльности на постах голови партії і міністра закордонних справ йому потрібне цілковите довір'я однопартійців. У результаті голосування за довір'я К. Кінкелеві висловилися 390 з 599 делеґатів, 85 проголосували проти, а 24 на взяли участи у голосуванні. К. Кінкель назвав ці висліди „чесними і задовольняючими".

В ТУРКМЕНІСТАНІ відбулися перші парляментарні вибори згідно з новою конституцією республіки. З понад двох мільйонів внесених у списки виборців проголосувало 99.8 відсотка. Зі ще неостаточних інформацій стало відомо, що всі 50 депутатів першого в Туркменістані парляменту, обраного на професійній основі, мають вищу освіту.

ШВЕДСЬКА РАДА в питаннях етики висловилася проти того, щоб піднімати з дна моря пором „Естонія", який затонув поблизу фінських берегів 28-го вересня цього року, поховавши живцем під водою понад 900 пасажирів. У висновках ради підкреслюється, що підняття порому пов'язане „зі занадто великими психологічними випробуваннями для рідних і близьких тих пасажирів, тіла яких дотепер знаходяться в „Естонії". „Жахливим спектаклем" назвав можливе підняття порому голова профспілки шведських моряків Андерс Ліндстрем. Він нагадав, що хоч „Естонія" лежить на дні у міжнародних водах, в межах фінської економічної зони, пором є естонським кораблем, а уряд цієї країни не порушує питання про підняття.

ПОТУЖНИЙ ВИБУХ прогримів у самому центрі Варшави, польської столиці. Вибуховий пристрій невідомої конструкції злочинці привели в дію на перехресті Маршалківської і Єрусалимської вулиць, перед будинком, в якому розміщено бюра обміну валюти. Від вибухової хвилі повилітали шиби у багатьох сусідніх будинках. Інформації про жертви покищо не надходили. Експерти з поліції підкреслюють, що дотепер ще не мали до діла з такою модерною вибухівкою. Очевидно, йдеться про порахунки між добре організованими бандами, яких тепер у Польщі, як грибів після дощу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00

Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Скандал в Італії

З европейської „великої четвірки" — Великобританія, Франція, Німеччина й Італія — остання відіграє найменшу ролю в сучасній конфіґурації міжнародних сил. Колишня антична найбільша й наймогутніша імперія, яка панувала не тільки над цілим середземноморським обширом, але й своїми військовими експедиціями підкорила собі нинішню Англію, Францію і Німеччину, які інакше називалися, могутня Римська імперія впала не під тиском мандрівки народів, а в наслідок внутрішнього морального і політичного розкладу

Ще у 44 році перед народженням Христа вбили Гая Юлія Цезара після його тріюмфального походу проти Галлії (нинішньої Франції) з остраху, щоб він, популярний витязь, не проголосив себе диктатором. Та руїна республіки — вже не республіка, а монархія за Нерона і Калігули — котилася до упадку, коли народ у Римі кричав тільки „Панем ет цірцензес" (хліба і видовищ). Нерон давав їм видовища, криваві, переслідуючи перших християн. По нинішній день збереглися рештки мурів цирку, на арені якого дикі звірі роздирали ув'язнених християн. Це був час „живих смолоскипів" — такої садистичної погоні за першими християнами, з якою у середньовіччі суперничала „свята інквізиція", що палила на костирях чарівниць. Країна безсмертних творців ренесансової доби Лєонарда да Вінчі і Мікель-Анджельо, окупована за Наполеона Бонапарте і воскресла завдяки національному героєві Гарібальді з провінції П'ємонту, славиться своїми співаками, що їх імпортувала Метрополітальна Опера в Ню Йорку — від Карузо до Паваротті. З вічним містом Римом переживала історія Італії всі існуючі державні системи, включно з комунізмом і фашизмом, була впродовж своєї двотисячолітньої бувальщини на вершинах могучости і на низах упадку.

Наче автоматично виринають такі рефлексії, коли читаємо у „Ню Йорк Таймсі" з 14-го грудня ц. р., що закидають прилюдно не кому іншому, не якомусь підрядному службовцеві, а прем'єр-міністрові Сільвіо Барлюсконі грошові мальверсації на грубі мільйони — не італійських лір, а американських долярів. Названий прем'єр — сам фінансовий магнат, власник великої кредитово-інвестиційної фірми, доробився буцімто мільйонів від 1989 до 1991 року. Сам він рішуче заперечує всяку свою вину і твердить, що його обвинувачувачі орудують тільки загальниками і не мають ні одного доказу будь-якого злочину. Він в народі популярний, його партнери в коаліційному уряді довіряють йому, тому він не думає зрікатися, дармащо кризи урядів в Італії — це нормальне явище. Це проблема радше психологічна, можлива тільки у країні гарячого клімату з народом, настрої якого раптово міняються, хитаючися між екстремами.

Ледве чи можна знайти тут якусь паралелю з відносинами в Україні. Українські „мафіози" — це спекулянти, які використовують правно-адміністраційний хаос для наживи, продаючи за кордон різні промислові вироби і поміщуючи в західніх банках отримані гроші на свої приватні рахунки. Теперішній Президент Леонід Кучма ще як прем'єр заповів був боротьбу проти мафії — він тоді правив коротко і не встиг викорінити той чиряк. Коли тепер він узявся за реформи, головно економічного характеру, — ліквідація такого розкрадання державного майна стоїть на першому місці. Ми чули, що те розкрадене державне майно України таке велике, що могло би послужити, як вимаганий Міжнародним валютним фондом підклад під нову власну валюту, якої все ще нема і відсутність якої підрізує нормальну легальну закордонну торгівлю молодої держави.

Якщо дійсно Сільвіо Барлюсконі нечесно заробив мільйони, то ще один доказ давно відомої істини, що багатії не знають меж свого багатства. Багаті люди відомі своїм скупарством, що його називають необхідною ощадністю. Українських мільйонерів у діяспорі небагато і якщо вони усвідомлюють, що банкова книжечка чи біржеві „стаки" на другому світі непридатні, не треба їм завидувати. Краще, щоб український народ був народом заможних, а не народом прошаків. Але зарібок мусить бути чесним. Американці мають дсбру приказку: злочин не виплачується.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи" разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Раїса Руденко

РЯТУЙМО УКРАЇНСЬКУ ШКОЛУ

Трагедія української школи не лише в тому, що вчителі злидарюють, що голод змушує їх страйкувати або шукати заробітків десь в інших галузях народного господарства. У школах залишилися фактично тільки ті, хто має невеликий городець, або хтось із родини заробляє трохи більше й сім'я не голодує. Таким чином школи виявилися наполовину незабезпечені викладачами. Але найбільша трагедія в тому, що бракує українських підручників. Одна вчителька розповіла мені, що в їхній школі всі учителі добре знають українську мову і з задоволенням навчали б нею школярів, але підручники в них усі російські, тому й навчають українських дітей за російськомовними підручниками з хемії, фізики, математики, історії. Програма теж стара, совєтська.

Українську мову і літературу викладають у школах хто як може. Це залежить від того, які підручники має школа. Деякі учителі вишукують матеріяли в пресі, бібліотеках, намагаються дати школярам знання з правдивої історії України. Але таких небагато, бо вчителі змушені думати не про бібліотеку, а про те, як і де заробити на утримання сім'ї.

Раніше ще можна було придбати українські підручники (совєтські) та українські видання художніх творів, а тепер їх не стало зовсім у крамницях. Водночас на вулицях Києва продається безліч книг російськомовних. Не треба великої мудрости, щоб зрозуміти: російські видання хтось щедро фінансує.

Не можна сказати, що виданням українських книг ніхто не займається, але на самому патріотизмі далеко не заїдеш. Вичитала я в пресі про видання 50-ти книжок із серії „Бібліотека українця", в тому числі: „Кого зрадив гетьман Мазепа", „Українці в імперії", „Морські походи козаків", „Життя і творчість Василя Стуса", „Соборність України", „Релігія і Церква в історії України", „Як поводити себе в Божому храмі", „Хвалімо Бога українською мовою", „Митрополит Сліпий", „Митрополит Мстислав", „Історія української зброї", „Історія культури України", „Марія Капніст", „Україна в Російській імперії", „Як виховувати наших дітей" і багато інших цікавих книг, необхідних як для школярів, так і для їхніх батьків. Купити ж цих книжок я не змогла і вирішила звернутися до видавця Миколи Ляшенка. Знайшла його у шпиталі, де він лікувався після інфаркту. Ляшенко розповів, що книжки вийшли тиражем усього 50,000 примірників. Автори задуму — професори, українознавці, науковці. Ляшенко взявся за видавничу справу з розрахунком дати хоча б по одному примірникові в кожну школу і бібліотеку. Це була реакція на сумну реальність, сказав він. Адже Україна здобула незалежність, а народ не знає своєї історії. Видання серії „Бібліотека українця" започатковане при Київському університеті.

„При університеті? То ви з видавництва 'Либідь'?" — запитую. „Ні. То державне видавництво при університеті, а ми цілком незалежні", — відповів М. Ляшенко. За його словами, вже готова до друку і п'ята серія. Лишилося тільки запускати на машину і друкувати, але для цього потрібно викупити вже надруковану першу. Треба віднайти суму щонайменше 10,000 долярів.

„Чи зверталися ви до фонду Сороса, або ще кудись?" — „Звертався, там сказали, що треба подумати, а тоді я потрапив з інфарктом до лікарні і так справа не зрушилася з місця. Ще коли ми задумали цю серію, я через професора Романа Воронку звернувся листом до українсько-американського Координаційного Комітету Допомоги Україні (ККДУ). Просив грошей для придбання пристрою з тиражування авдіокасет, бо під час моїх відвідин шкіл та розмов з директорами й викладачами всі вони скаржилися, що діти не мають змоги навіть гимн вивчити чи марш козаків. Тож я загорівся ідеєю забезпечити кожну школу такою касетою. Але від ККДУ ніякої відповіді так і не отримав. Навпаки, представники цього фонду, з якими я не знайомий, перекупили одного з моїх упорядників, викладача Київського університету Василя Яременка, з яким у мене був договір на видання 'Хрестоматії української літератури'. Він готував матеріяли, а я платив і набирав. І ось коли вже було набрано майже 600 сторінок, В. Яременко все забрав і 'Хрестоматію' видали вже без мене. Ніхто зі мною не розмовляв, ніхто не вів переговорів про поліпшення платні чи щось інше. Забрали — і все. А я взявся видавати серію книжечок 'Бібліотека українця'. Надрукував також по 10 примірників кожної книжки і з п'ятої серії, яка вже готова до друку, щоб мати що показати можливим спонзорам", — розповів М. Ляшенко і повідомив, що вже звертався і до Леоніда Кравчука, який очолює фонд допомоги культурі. Та екс-Президент відповів, що той фонд має інші цілі — допомагати мистецьким програмам.

Як тільки лікарі дозволили Ляшенкові піднятися з ліжка, він уже не лежав. Відразу залишив лікарню і поринув у видавничі справи, хоч лікарі запевняють, що йому потрібен цілковитий спокій. І б'ється він, мов риба об лід, бо ніхто не бажає допомогти українським виданням. Без проблем видаються лише російські.

Щоправда, на пресовій конференції після повернення із ЗСА Президент України Леонід Кучма сказав так: „Російська мова не повинна почуватися у нас тут чужоземною мовою і статус офіційної мови їй потрібно надати. Але як Президент держави, я буду робити все, як кажуть, від мене залежне й незалежне, щоб державній мові, українській, створити всі умови нормальні, щоб підняти її рівень". Отож є надія, що Президент дотримається своєї обіцянки, але кожному ясно, що це справа далекого майбутнього, бо державна скарбниця все ще пуста. А тим часом російськомовні підручники в українських школах роблять свою руйнівну справу.

За словами Ляшенка, у друкарні щойно видрукувано 50,000 книжечок. Якщо б їх продати долярів по два-три за книжечку, то це дуже допомогло б пришвидшити надрукування наступної серії. Адже ці книжки справді дуже потрібні для українських шкіл.

Показав мені видавець купу листів з відгуками, що надійшли з різних кінців України. „Які духовні скарби приховувалися від нас десятки років!" — пише одна пенсіонерка, дякуючи за добру справу. А ось лист від учительки із Корсунь-Шевченківської гімназії. Вона пише: „Викладаючи історію України у школі, я вишукувала все, що могло б мені допомогти в роботі, донести дітям правду про наш багатостраждальний народ, його безсмертну душу... Нещодавно я придбала новий, п'ятий випуск 'Бібліотеки українця'. Він вразив мене актуальністю тематики. 'Бібліотека українця' стала моїм порадником. Після тривалої ідеологічної заборони стали для мене справжнім відкриттям праця відомого історика, антрополога, етнографа Федора Вовка 'Антропологічні особливості українського народу', книга Златопільського 'Пшениця в історії України', де йдеться про малоазійські етнокультурні і господарчі традиції та місце України в Европі".

Кримчанка Ніна Арсеньєва пише: „У Криму живе багато українців. Вони не люблять своєї мови, хоча багато хто з них нею розмовляє, не люблять свого народу. Записалися росіянами, хоч ніхто їх до цього не примушував, маючи обох батьків українців. У нашій сім'ї двоє дітей 7 і 6 років. Я вірю, що книги з Вашої серії допоможуть моїм та іншим дітям стати синами України. Я хотіла б придбати усі п'ять серій цих книжок і отримувати Ваші видання в майбутньому. Щоб підтримати видання, надсилаю свій посильний внесок 100,000 купонів".

І таких зворушливих листів тут багато, особливо від учителів, які не можуть спокійно спостерігати як руйнується українська школа.

Поки проглядала листи, видавець приніс зо два десятки книжечок із перших двох серій „Бібліотеки українця". Книжки невеличкі, видані в м'яких обкладинках, на недорогому сірому папері. Але кожна з цих книжок — справжній скарб для всіх, хто хоче щось знати про Україну та її історію, культуру.

Придбати книжечки із серії „Бібліотека українця" можна, звернувшись на адресу видавництва: Україна, 252030, Київ-30, Бульвар Т. Шевченка 14, приватне багатопрофільне підприємство „Фотовідеосервіс". Гроші можна пересилати на Інвалютний рахунок 1070034 у Старокиївському відділі УСБ м. Києва МФО 322045 розрахунковий рахунок підприємства „Фотовідеосервіс" 468171, Україна, 252033, Київ-33, вул. Саксаганського, 14. Адреса видавця: Україна, 252001, Київ-1, вулиця Михайлівська 13, кв. 2, Ляшенко Микола.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про півстолітніх „смаркачів"

Недавній фейлетон О-КИ про заавансований вік репрезентантів нашої спільноти тут викликав широку реакцію таки у колах молодших віком, які уважають, що це добре, коли О-КА порушує наболілі питання нашого життя і в той спосіб провокує до застанови і реакції як позитивної, так і неґативної. Власне так сталося, що відгомін тим разом прийшов від тих, яких ми, сеньйори, так часто уважаємо „смаркачами", немов недобачаючи, що вони вже давно перебувають у середній чи вищій віковій категорії між сороківкою і п'ятдесяткою. Але чомусь у нашому понятті вони все ще є „дітваками", які не дозріли на провідні ролі у політичному чи громадському житті, хоча, до речі кажучи, вже навіть їхніх дітей важко окреслити тим злегка погірдливим словом „смаркач", що так було популярне і залишилося у галицькій ментальності. Зі сміхом, але і з жалем розповідають дві професійно заавансовані наші жінки, як досі не допускають їх до президіяльних столів, а лише до подавання кави і канапок, або відмовляють навіть содової води перед імпрезою, бо, мовляв, „для молоді буде пізніше"...

І з таким же жалем кажуть молоді професіоналісти, науковці, підприємці, що вони мають можливість в оточуючому їх американському світі давати фахову інформацію про Україну, допомагати їй через свої фахові зв'язки, влаштовувати конференції і зустрічі, та все це їм добре вдається, але... коли вони хочуть включитися зі своїм професійним досвідом в активність українських організацій, їх просто неґують, як тих, „яким ще час" до того, а в репрезентації залишаються далі люди, що люблять сам процес репрезентовання, не здаючи собі справи, чого така репрезентація варта і як нас сприймають у світовій опінії.

Ось що виясняє нам людина зі середньої вікової групи: „Щоб досягнути визнання серед українців, треба довго і нудно пробивати лобом стіну суспільної інертности і доказувати свій фаховий статус серед поважних віком аматорів. Більшості професіоналістів на таку Сизифову працю шкода дорогоцінного часу, коли вони можуть самостійно, без підмоги, у неукраїнському середовищі зробити куди більше для України, як десятки аматорів, які на ті рівні не мають доступу і тому виживаються у патріотичних промовах і деклараціях серед своїх". „Нас постійно не хочуть визнати повноцінними одиницями 'батьки народу', які всюди плачуть, що немає кому їх заступити, але чи вони того бажають? — каже ще одна високопрофесійна людина. — А серед чужих ми говоримо як рівний з рівним та можемо не одну справу позитивно полагодити. Нам передавнена, малофахова і неефективна форма 'діяльности' наших організацій мало відповідає, як і ми не пасуємо тим організаціям. До нас все ще відносяться, як до 'зелених смаркачів'. А ми маємо достатньо знання, і хоча не завжди можемо висловитися зразково українською мовою, почуваємося таки приналежними до українства, як наші батьки і діди".

Здається, О-КА торкнула дуже болючі місця у нашій спільноті, але саме те, що тим разом зі своїми думками відгукнулися ті „смаркачі" — це дуже відрадне явище. Маємо таки гідну зміну, а це дає віру і надію на майбутнє. При тому усвідомім собі, що кожне покоління мусить заступити наступне — може не з таким ладунком патріотичних виявів, може не з таким знанням мови, але право природи каже, що мусить врешті наступити зміна і ніхто того не може затримати.

Тож не тримаймо так цупко у руках стерно, а радше ще за життя передаваймо свій досвід, а відтак і керівницю тим нашим „смаркачам", бо до них вже підступають сильні, добре вчені та розумні їхні „ціп'ята", а вони не будуть чекати і можуть з молодечою самовпевненістю у свій успіх сягнути по „трони і корони".

Отож вчімся гідно „сходити зі сцени", не втративши лиця ні політичного, ні людського.

О-КА

Володимир Жила

У РОЗДУМАХ ПРО ВІРУ В БОГА

„Англо-українська антологія американської релігійної поезії". Дібрав, упорядкував і переклав Василь Ящун. Вид. „Св. Софія" Релігійне Товариство Українців Католиків ЗСА, Филядельфія-Піттсбург, 1994, стор. I–XIV, 209

II

Порівнюючи окремі вірші в оригіналі з їхніми перекладами, виходить, що українська мова є більш багатослівна, ніж англійська. Тим часом В. Ящунові часто вдається зробити добрий переклад і кількісно використати набагато менше слів. Наприклад, „Оду" Джозефа Едісона, яка в оригіналі нараховує 147 слів, перекладач передав 114 словами. А першу частину короткого вірша (усього 28 слів) „Вночі, як інші міцно спали" Ани Бредстріт, перекладач передав 20 словами. Тут слід пригадати думку, яку колись висловив І. Франко: „Повна дослівність попросту неможлива, коли переклад має передати не тільки слова, а й думку первотвору". Бож відповідний образ, так як і відповідна фраза, не завжди стоять у видимій відповідності слів перекладу й оригіналу.

Таким чином, треба ствердити, що переклади релігійної поезії В. Ящуна наскрізь оригінальні і мистецькі. Він знає добре англійську мову XVII–XX століть та українську мову, на яку перекладає.

Ідейно-релігійний і естетичний рівень антології — також високий. Вона задумана дати читачеві потрібні сили, щоб він зумів відчути Боже світло. Це сильно відчуваємо з вірша „Щоб світло відчути" Джана Ґрінліфа Витіера:

Ми діти вже зрослі шукаємо шляху
Від мороку ззаду до мороку в дальшій путі,
І тільки коли кладемо наші руки на Твої,
Ніч, милий Боже, стає світлом дня
Й щеза перед нами уся темнота.

Доходимо ми до безсоняшних днів,
В яких наші ґіди сліпі, як і ми,
В нас віра мала й надія спиняє свої то ходи;
Візьми наші руки в молитві, благаєм Тебе,
І дай відчувати в нас світло Твоє! (Стор. 105)

З уваги на те, що поезія для нашого народу має глибоке задушевне значення — вона ж часто переплітається зі світоглядом. Як приклад, зацитуємо Шевченкове кредо, на якому поет базував своє земське існування:

Мені ж, мій Боже, на землі
Подай любов, сердечний рай,
І більш нічого не давай!
„Молитви" (1860)

Ця ж любов для поетки Ели Вілер Вилкакс — це також „центр" і „причина та ціль усіх речей". Адже вона —

...величний всесвіту закон законів;
Ніщо не може жити без її русла. (Стор. 139)

Чимало таких глибоких думок можна знайти в антології, які часто перегукуються з думками безсмертного Кобзаря та з нашою дійсністю. Як знаємо, наша дійсність, зокрема в Україні, справді гірка та нелегко розшукати вірш, в якому наполегливо, невідступно, але в той же час ласкаво було б висловлене благання до Всевишнього Бога про кращу долю для нашого народу. Це завдання без сумніву з'ясоване у вірші Джовсайє Ґілберта Галенда „Боже, дай нам людей":

Боже, дай нам людей! Оцей бо час наш вимагає
Міцних умів, великих сердець, вабної віри й готових рук;
Людей, яких хіть-пристрасть до посади не вбиває;
Людей, які не приймають за гроші спонук.

Людей, в чиїх володінні і думка, і воля;
Яким дорогою є честь, не брехня;
Які стоять сміло перед демагогом
І лають його же лестиві й зрадливі слова.

Людей високих, з сонцем над собою, з життям над імлою

У праці громадській і власних думках;
Коли бо низи зі своїми лихими стягами
Змішають великі звання з малими ділами
В борні самолюбній, тоді, знай, СВОБОДА квилить,
В країні править зло, а СПРАВЕДЛИВІСТЬ як спала так спить.
(Стор.47)

Важко повірити, що цей вірш, написаний далеко поза Україною в XIX столітті, має так багато спільного з нашою батьківщиною та з нашою дійсністю в цілому. Отже просімо Всевишнього Бога, щоб післав нам людей „міцних умів", „високих, з сонцем над собою", які вміли б зберегти нашу свободу й завести в країні справедливість.

В кінці хочу ще розглянути „Гимн пілігримів" Кристофера Пірса Кренча. У ньому дуже багато з переживань наших скитальців з 40-их років та їх благань до Бога:

Вислухай нас, Всемогутній Отче!
Світла над нами немає, лиш око Твоє величне сія.
Щораз темніші збираються тіні...

Тобі же, великому Духові, ми довіряєм
Усе, чим є і що посідаєм...

У цей гіркий час з наших уст неслися гарячі благання: „Вислухай наших молінь", „Захищай нас сьогодні вночі", „Охороняй нас, як і раніш", „Зберігай нас, Боже!", „Май нас в опіці, благаєм" тощо.

У книзі є також великий український вклад з творчості В. Ящуна. У поемі „Хвала Тобі, Небесний Отче!" поет складає щиру подяку Богові:

Як вдячний я Тобі! Великий Боже,
За скарби ці для нас людей —
Твоїх створінь, Твоїх дітей!
Хвала на небі й на землі!
Хвала і слава
Боже мій! (Стор. 167)

Могутньо звучить також і його „Славень" (Тисячоліттю християнства України). Перша й остання строфи є певного роду підсумком нашої релігійної поезії протягом віків:

Хвала Тобі, Великий Боже,
За сонце віри у Христа.
Воно засяло в Україні
Промінням радости й добра.

Та дух Христа у нас палає,
Тризуб вогнем надій сія!
Їх з серця нам не вирве Молох —
Насильство й ада ворожда! (Стор. 195)

Корисним є позначення наголошених слів у перекладених віршах.

У цілому рецензована книга видана культурно, без помилок, на гарному папері. Вона справляє добре враження своєю естетично-моральною і глибоко релігійною спрямованістю. Проте антологія не позбавлена деяких дрібних огріхів. Назвемо їх: повинно бути „Богемський гимн", а не „Богемний гимн" (стор. 63), адже говоримо про Богемський ліс, що походить від Богемія — стара маловживана те-

(Закінчення на стор. 3)

Філядельфійська Округа СУА влаштувала бенефіс на Український Музей в Ню Йорку

Після солідної підготови відбулися у Філядельфії почини на користь Українського Музею в Ню Йорку. В неділю, 2-го жовтня, членки СУА продавали жетони коло українських церков, 7 — 9-го жовтня відбулася виставка картин українських відомих мистців Америки, яку підготовив 67-ий Відділ СУА, а в неділю 16-го жовтня відбулися в Українському Освітньо-Культурному Центрі бенефіс Будівельного Фонду.

Гарно прибрана заля пишалася експонатами народного одягу з приватних колекцій. Виставку що дбайливо підготовили членки Окружної Управи — Христина Хомин Їжак, Лукія Гриців і Дора Горбачевська.

Атракцією вечора був показ призабутої вмілости прядення. У кутку залі стояла прядка. Союзянки Анна Літинська і Анна Борис з повісма, веретеном снували нитки.

Вечерю попередила перекуска. Програму бенефісу відкрила голова Комітету святкувань Софія Геврик. Вона привітала гостей — Анну Алискевич, голову Будівельного комітету і Марію Шуст, директора Українського Музею в Ню Йорку, та представила поіменно присутніх при столиках на залі.

Головне слово мала А. Алискевич. Вона подякувала усім за зусилля допомогти Українському Музеєві й підкреслила важливість збірки на Будівельний Фонд.

У розваговій частині програми д-р Євген і Неоніля з Безкоровайних Стецьківи забавляли присутніх своїми дотепними монологами.

За багатий буфет — приставки і вечерю присутні подякували оплесками Іванні Луцишин.

Бенефіс увінчався успіхом. Округа Філядельфії передала на Будівельний Фонд Музею в Ню Йорку 10.000 дол. і придбала понад 60 нових членів УМ. Це є ще одним доказом, що спільна наполеглива праця таки доконує корисні почини.

Анна Максимович

У роздумах...

(Закінчення зі стор. 2)

пер назва Чехії; слово „гід" (стор. 105) в сучасному розумінні — провідник-професіонал, який супроводить туристів і знайомить їх з визначними пам'ятниками місцевости. Тим часом англійське слово „guide" у вірші „Щоб світло відчути" має трохи іншу функцію. Також замість слова „лелія" (стор. 139) повинно б бути „лілея". Не подобається мені також слово „караул" (стор. 169) — це русизм, який вживають в розмовній мові; краще „варта", „сторожа".

Підсумовуючи, слід сказати, що книга „Англо-українська антологія американської релігійної поезії" — це світоглядова праця, що відображає „релігійний світогляд її авторів і здогадно світогляд широких верств американського і неамериканського суспільств". У перекладі помічаємо, що В. Ящун прагнув відтворити в українському варіянті високі релігійні прикмети першотворів та ще і в максимальному наближенні до них. Він підійшов до оригіналів у їх найповнішому виявленні, на яке здатна українська мова нашого часу. Його переклади близькі до оригіналів також своєю метрикою, образним ладом та своєю стилістикою.

У роздумах про Бога та про життя в цілому, читачі знайдуть у книзі чимало цінного і цікавого, що так потрібне в наш час. Книгу з великою користю прочитає кожен, хто щиро бажає замислитися над життям та вірою в Бога — творця всесвіту.

Родинний з'їзд на оселі СУМ-А

Під кінець літа почали появлятися оголошення про родинну зустріч, яку заплановано відбути на оселі у жовтні. Більшість зацікавлених цією подією думали, що це пов'язане з приготовленням до Року Української Родини. Одначе скоро почали надходити дальші інформації, включно з обіжником, де повідомлялося, що зустріч відбудеться 8-9-го жовтня, а початок запланованої програми розпочнеться о год. 10-ій ранку.

З присланої нам напередодні програми ми побачили, що організатори, якими були Славко і Леся Палилики добре обдумали програму, зорганізувавши зайняття для всіх членів родини. Дорослі слухали доповідей та дискутували над поданими пропозиціями, а для дітей було зорганізовано відповідні заняття, включно з іграми і забавами.

Нас всіх було приблизно 40 родин і багато, багато дітей. Прибула також подруга Оля Король, голова Крайової управи та інші подруги і друзі зі сильних осередків.

По довгих, але цікавих нарадах ми пішли на вечерю, а тоді на товариську зустріч. Діти, яких доглядали виховниці-юначки, були добре змучені своїм пригодами виповненим днем і не протестували, коли їм казали іти спати. У неділю наради продовжувались, а на закінчення зроблено певні підсумки, що зобов'язали взяти на себе певну працю. Виглядає, що найважнішим — це розуміння справи та зв'язки. Вирішено обмінюватися пропозиціями та думками з іншими подругами і друзями. Для цього рішено зробити відповідний адресар.

І так швидко закінчилась приємна товариська зустріч, яка на мою думку була дуже успішною. Наступного року таку зустріч треба знову відбути, але з вчаснішим і більшим розголосом. Після цьогорічної родинної зустрічі, рекомендую іншим округам зорганізувати такі зустрічі, а коли вам потрібно організаційної допомоги то Славко і Леся напевно допоможуть.

З. Галькович

У Дітройті відзначено 50-ті роковини смерти Митрополита А. Шептицького

Ця святкова імпреза відбулася у неділю, 13-го листопада 1994 р. у парафіяльному осередку церкви св. Йосафата у Ворені, Миш. о год. 4-ій по полудні. Святкування попередили Служби Божі в усіх церквах дітройтського деканату у намірені Слуги Божого Андрея. Імпрезу відкрив голова комітету д-р Павло Джуль, і передав провід Степанові Феденкові. Початкову молитву перевів почесний голова комітету і декан о. мітрат Іван Лазар. Опісля виступив хор початкової школи при церкві Непорочного Зачаття під управою учительки Ірини Шамрай, при фортепіяновому супроводі учня 8-ої кляси Андрія Блюя. Хор відспівав дві пісні: „Україно" і „Мово рідна, слово рідне". У дальшій частині програми виступив хор середньої школи церкви Непорочного Зачаття під управою учительки Христини Липецької при фортепіяновому супроводі Марусі Лончини-Лісовської. Цей хор відспівав „Ісаіє, ликуй" і „Молитву св. Франціїшка".

Доповідь українською мовою виголосив о. д-р Севастіян Сабол, ЧСВВ. Тема його доповіді була: „Слуга Божий Митр. А. Шептицький і його ідея об'єднання Церков". Екуменічний рух є старий і існував ще від апостольських часів. У модерних часах протестанти почали екуменічний рух, тому що були надто роз'єднані. У Католицькій Церкві папи Пайї XI, Іван XXIII і Павло VI особливо звертали увагу на православні церкви. Митрополит Андрей був перейнятий екуменічним духом і нав'язував зв'язки з православними митрополитами України, Білорусі і Росії. Він хотів зменшити упередження Заходу до Православних Церков. Хоча сам походив зі спольщеної української родини, завсіди був свідомий свого українського походження. Мимо того, що українська католицька церква була грецькі впливи втягнена під православні впливи, часто українські митрополити і єпископи старалися нав'язувати зв'язки з єпископом Риму. Особливим надхненням для Слуги Божого Митр. Андрея була Берестейська Унія у 1996 році. Про Православні Церкви пише Слуга Божий Андрей з великим розумінням і пошаною, тому що вони є у злуці благодаті з Вселенською церквою і мають усі св. Тайни, усталені Христом. Цього нема у протестантських церквах. Можливість злуки з православною церквою є можлива після узгіднення науки віри. Слуга Божий Андрей уважав, що найперше треба мати бажання замирення, треба виключити пересуди і упередження і треба молитися.

Після доповіді проголошено висліди конкурсу на найкраще опрацьовану тему про Слугу Божого Андрея між учнями суботньої школи. Першуном був Джеймс Маковский, друге місце здобула Віра Голанд, третє — Андрія Квітковський. Опісля доповідь англійською мовою виголосив о. Вернард Панчук, ЧСВВ. Темою доповіді був „Процес для визнання Слуги Божого Митр. Андрея святим". Цю тему опрацював Тарас Дурбак, який живе у Фльориді, а деякі зміни, пристосовані до теперішного канонізаційного процесу, доповнив о. Вернард. Процес був започаткований у 1955 році. Першим кроком до канонізації є документація, тобто чому єпископ даної територї уважає, що особа повинна бути проголошена святою. Другим кроком є докази геройських чеснот. Ця стадія триває найдовше, тому що при цьому працюють адвокати і спеціялісти канонічного права. Після закінчення цієї фази Слуга Божий є проголошений гідним почитання (venerable). Третім кроком до канонізації є проголошення блаженним. До цього треба бодай одного чуда, визнаного медичним світом. Четвертий крок — це вже остаточне проголошення особи святою, але щойно після ще одного щонайменше додаткового чуда. Знаємо, що у Слуги Божого Андрея перша фаза документації минула і він був проголошений офіційно Слугою Божим. Зараз процес знаходиться у другій фазі. Треба, крім наявних доказів заслуг, також молитися за успіх процесу і помагати постуляторові усіми можливими інформаціями. Досі було зареєстровано декілька чудесних інтервенцій Слуги Божого Андрея, однак цього ще замало і процес з метою проголошення його „для геройського почитання" (venerable) дальше триває. Є важним, щоб після молитви за прославу Слуги Божого Андрея доадти прохання про якусь ласку. Якщо прохання було вислухане, треба негайно повідомити про це постулятора.

Після доповіді усі спільно відмовили молитву за прославу Слуги Божого Андрея, а о. ігумен Максим Кобасюк, ЧСВВ, провів кінцеву молитву. Імпрезу закінчено піснею „Витай між нами".

Слід відзначити гарно влаштовану виставку знимок і документів про покійного Слугу Божого, за яку відповідала Рома Дигдало. Мистецьке оформлення виставки було у руках Володимира Дигдало. Експонати були зі збірки о. митрата І. Лазара, від куратора Архіву і Музею Романа Дацка і книгарні С. Климишина. Комітет працював під почесним головством о. митрата Лазара та усіх отців парохів Дітройтського деканату. З мирян у комітеті були: д-р Павло Джуль, голова Мишиганського Патріяльхального Товариства Рома Дигдало Адріян Блюй, Зенон Василькевич, Володимир Гупалівський, Ярослав Дужий, Василь Колодчин, Степан Феденко і д-р Зеновій Стельмах. Про побільшений портрет Митрополита подбав Андрій Бараник. Приємно було, що під час програми коротко виступив єпископ Української Православної Соборноправної церкви Олександер Биковець з дуже прихильними спогадами про екуменічність Слуги Божого Митрополита Андрея.

Зенон Василькевич

Відійшов О. Паламарчук

У неділю, 31-го липня ц. р., відійшов на вічний спочинок у Вінніпезі ще один патріот і жертводавець на добродійні українські цілі — св. п. Осип Паламарчук. Не стало щирої і чесної людини, принципового працівника, вдумливого організатора та скромного громадянина.

Народився О. Паламарчук 3-го травня 1919 року в селі Нижчі Луб'янки на Збаражчині. Це село було шовковідомим в Галичині із своїх сміливих громадсько-культурних починів. У селі народився Яцько Остапчук — один із визначних політичних діячів, посол до Віденського парламенту. Він відіграв в нашій історії важливу ролю в національному пробудженні українських народних мас. З села Нижчі Луб'янки походив талановитий організатор хорового мистецтва Іван Атаманець. Атаманець як диригент, підкреслював Олександер Кошиць, „не тільки вписав у музичну історію Детройту ім'я України, але підняв на висоту і поглибив почуття правдивого музичного аматорства, надаючи йому шляхетних рис самовідданости та жертвенности, яких бракує по більшости музикальному професіоналізмові". Село здобуло також велике признання за мистецькі виступи свого драматичного гуртка, що розгорнув працю під впливом Львівського театру Йосифа Стадника, який 1906 року два тижні гастролював у селі, даючи нагоду широким масам народу побачити справжній театр і подивляти виступи добрих артистів.

До 1913 року студентами з Нижчих Луб'янок були Гриць Славута, пізніше окружний суддя, Андрій Гавринюк, доктор медицини Д.Старицький і Д. Гаврилюк — пізніші вчителі. У 30-их роках до Збаразької польської гімназії ходили Йосип Дідюк і Осип Паламарчук.

Центром українського життя Збаразької гімназії було Марійське Товариство, яке мало великий вплив на формування світогляду студентів. На зборах товариства часто проходили гарячі дискусії на теми праці, її значення для одиниці, родини й нації, на теми науки, творчости Т. Шевченка, І. Франка, деяких історичних подій, як Берестейська унія, тодішніх політичних подій тощо. Осип Паламарчук як сміливий дискутант брав у них участь, демонструючи кожночасно добре знання історії та розсудливе розуміння політичної ситуації під польською окупацією. Деколи в цих дискусіях відчувався вплив підпільної літератури, але це було добре заховане й мало замітне. Значним проявом українського життя гімназії був також студентський церковний хор і відбиванка. О. Паламарчук присвячував пильну увагу обидвом цим проявам.

У той час Осип Паламарчук, Василь Яремчук і автор цього некролога дуже часто працювали спільно, приятелі називали їх „нерозлучною трійцею". Вони пильно вивчали те, що було поза програмою гімназійного навчання, а саме українську історію, літературу й мову. Робили вони усе, щоб знати більше і краще розуміти історію та хід тодішніх політичних подій. Ця спільна праця була дуже корисною, вона поширювала їхнє знання та робила їх кращими студентами. У О. Паламарчука вже тоді виявлявся особливий нахил до математики. Як дуже здібний студент, щоб заробити гроші на університетські студії, він приватно вчив слабших студентів математики. Вважаю, що коли б О. Паламарчук присвятився цій галузі науки та прослухав відповідні курси в університеті, він міг стати добрим фахівцем з математики.

Великий вплив на покійного мала також розкішна подільська природа, яку він любив понад усе. Він ходив, до речі, пішки з Нижчих Луб'янок до Збаража (приблизно чотири кілометри в одну сторону) і, як я собі пригадую, дуже рідко бував відсутнім у школі.

Гімназію він закінчив 1939 року, якраз напередодні Другої світової війни, яка заподіяла йому велику кривду, перекресливши його життєві пляни та згодом викинувши на чужину. Покійний О. Паламарчук чимало тоді пережив. Його єдину сестру Галю, яка мала 18 років, замучили більшовики. Батька, маму й бабуню совєтський суд засудив на 15 років каторжної роботи й їх вивезено в далекий Сибір. Там померли батько й бабуня, а мама калікою повернулася до села й жила тут на ласці людей.

Під час німецької окупації німці забрали О. Паламарчука до війська, де він був важко поранений і довший час пролежав у лікарні в Ганновері. Повернувшись до здоров'я, переїхав до Ульму, де зустрів Ярославу Козак, що походила з Нижчих Луб'янок, і з нею одружився 20-го січня 1946 року. В 1948 році приїхав з родиною до Канади та поселився у Вінніпегу.

У Канаді протягом перших кількох років працював фізично. Відтак купив своє власне підприємство, де разом з дружиною працював упродовж 28 років. О. Паламарчук був також співвласником української крамниці м'ясопродуктів. Згодом, продавши свою споживчу крамницю, перейшов на працю до крамниці м'ясопродуктів.

Останні двадцять років свого життя покійний О. Паламарчук був хворим, страждаючи від невиліковної слабости. Але навіть тоді він не хвилювався за себе, приймав своє нещастя спокійно й терпеливо, не зважаючи на те, що хвороба віддаляла його від щоденної реальности.

Св. п. О. Паламарчук був інтелігентом, веселою і жартівливою людиною і тут же наскрізь поміркованою. Ніколи не скаржився, навіть тоді, коли видно було, що відчував біль чи незадоволення. Був людиною доброго серця, не відмовлявся від пожертв на добродійні цілі, щедро помагав потребуючим. Любив свою дружину, дітей і внуків. Останні дні свого життя провів зі своїми внуками. Приємно бавився з ними ще перед своєю смертю в неділю, 31-го липня, часто згадуючи також своїх старших внуків з Торонто.

Пкійний належав до Ліги Українців Канади та до Інституту „Просвіта". Володів англійською і німецькою мовами, останньо в Канаді ще вивчав італійську мову. Знав добре бухгальтерію і мав диплом нерухомого майна.

Осип Паламарчук дуже радів відновленням Української держави, але тут же з сумом стверджував: „Я хотів би ще побачити рідну землю, рідне село, але їх уже ніколи не побачу, бо туди далека дорога, а я уже нездужаю". Покійний у глибокомуааааа смутку залишив дружину, з якою щасливо прожив 48 років; дочку Галю, зятя Юрія, внуків Ренату, Ларису й Дениса; молодшу дочку Надю, зятя Карміне та внучок Сару, Віру й Ладу.

Хай, отже, світла пам'ять про Осипа Паламарчука ніколи не згасне в наших серцях!

Володимир Жила

ЗВЕРНЕННЯ

До української громади в Америці

Церковна громада української греко-католицької церкви м. Турка Львівської области, звертається до вас з таким проханням:

Розпочали ми будувати церкву ще в 1935 році, але доля не дала нам закінчити будівництво, тому що в 1940 році прийшла большевицька влада і розвалила це недокінчене будівництво цієї церкви. Наша громада молилася у маленькій каплиці цілий час існування большевицької влади.

Господь Бог дав нам українську державу і дав нам волю і свободу. Тепер ми розпочали будівництво церкви, але всі матеріяли дуже дорогі і нашій громаді дуже важко будувати без фондів, а тому просимо вірних української громади в Америці допомогти нам, хто скільки може пожертвувати на це наше будівництво.

Церковна громада за це буде вам вдячна, а хто пожертвує більшу суму, того прізвище буде поміщене на таблиці збудованої церкви.

Нехай Господь Бог благословить вас.

Настоятель церкви свв. Петра і Правла
Отець Декан Василь Саник
Олександер Ільницький
голова церковного Комітету

Пожертви можна висилати до: Self Reliance Federal Credit Union, 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003, Acct. № 20064-000 зі зазначенням, що це на церкву в Турці.

Іван і Юлія Росципіевські
Ню Йорк, Н.Й.

Д-р О. Попович переміг шахового „вундеркінда"

В американському шаховому турнірі п. з. „Національний шаховий конгрес" у Філядельфії 25-го листопада ц.р. Орест Попович в індивідуальній партії переміг чемпіона юньйорів Америки, міжнародного майстра Джошу Вейцкіна. Ця партія була замітна блискучою грою д-ра Поповича і отримала признання від багатьох присутніх гросмайстрів.

Як відомо, Джошуа Вейцкін це той шаховий „вундеркінд", який є героєм голливудського фільму „Searching for Bobby Fischer", що його висвітлюють в кінотеатрах Америки від 1993 року. Д-р Попович є восьмикратним чемпіоном Української Спортової Централі Америки й Канади, включно з 1994 роком.

Н.Н.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в суботу 3-го грудня 1994 р. відійшла у вічність наша дорога МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.
ТЕКЛЯ ПЯЛІНСЬКА

ПОХОРОН відбувся у вівторок 6-го грудня 1994 р. в Монтреалі, Канада.

Залишені в смутку:

дочки — ОЛЕНА з мужем МИХАЙЛОМ МАНДРИК
— ВОЛОДИМИРА з мужем Б. ВІТЮКОМ
син — ЕВСТАХІЙ з дружиною ПАВЛЕЮ
10 внуків і
12 правнуків
сестрінки — БОГДАН і
— ОЛЯ ГАВРИЛЮКИ з дітьми і внуками
2 сестри на Україні.

В глибокім смутку повідомляємо, що 14-го грудня 1994 р. з приводу трагічного випадку відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ І СЕСТРА

бл. п.
ІВАННА ШКАФАРОВСЬКА з дому ПРИСТАЦЬКА

народжена 13-го жовтня 1937 р.

ПАНАХИДА — п'ятниця 16-го грудня о год. 7:30 веч. в похоронному заведені Бачинський-Черко при Йонкерс Авеню.

ПОХОРОННІ відправи відбудуться 17-го грудня у церкві св. Михаїла, Shonnard Place, Йонкерс, Н.Й. відтак на цвинтар св. Духа в Гамптенбурґу, Ню Йорк.

Залишені в глибокому смутку:

муж — ПЕТРО
доньки — ОЛЯ з мужем СТЕФАНОМ РУДИКОМ
— ЛІЛІЯННА з мужем АЛЕКСАНДРОМ ХУДОЛІЙОМ
син — СТЕФАН з дружиною СТЕФАНІЄЮ
внуки — АДРІЯННА,
— НИКОЛА і
— АЛЕКСАНДРА
сестра — ПАВЛИНА ВОЛОШИН в Україні з родиною
брат — СТАХ ПРИСТАЦЬКИЙ з родиною
свати — МИХАЙЛО І СТЕФАНІЯ РУДИК
— ОЛЯ ТХОРИК
— ТАТЯНА ХУДОЛІЙ

Чи Ви знаєте, що УНСоюз уділяє своїм членам:

- Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1-3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Або, може Ви думаєте перефінансувати існуючу позичку.

Щоб довідатись більше про гіпотечні позички просимо Вас телефонувати на число:

(201) 451-2200 або
1 (800) 253-9862 (поза Н. Дж.)

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1994 року кінчається з 30-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 30-го грудня 1994 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 30-го грудня 1994 року

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

ПОВІДОМЛЕННЯ Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші одержані від Відділів

не пізніше, як вполудне 30-го ГРУДНЯ 1994 РОКУ

Гроші прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1994 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у П'ЯТНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1994 року до полудня

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті

Головна Канцелярія УНС

РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК, ЯКИЙ ТРИВАТИМЕ ЦІЛИЙ РІК!

- Потребуєте спеціяльний дарунок на Різдво?
- Не маєте змоги та часу ходити на закупи?
- Пропонуємо дарунок, з якого Ваші рідні та друзі будуть користати цілий рік, виписуючи у дарунку:

СВОБОДУ
The UKRAINIAN WEEKLY
ВЕСЕЛКУ

Замовивши дві передплати на Різдво Ви одержите сорочинку The Ukrainian Weekly даром

GIFT SUBSCRIPTION

NAME:____________________
(Please type or print)
ADDRESS:____________________

CITY:__________ STATE______ ZIP CODE______

UNA Member - Branch number__________

THE UKRAINIAN WEEKLY: Member - $20.00, Non member $30.00
SVOBODA: Member - $30.00, Non member $55.00
VESELKA: Member - $ 7.00, Non member $10.00

The Ukrainian Weekly T-shirt: S M L ExL $10.00
(If you ordered 2 subscriptions, get a free T-shirt, please specify where to mail)

I enclose a check for: $__________

Gift from:__________________
(Please print)

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО

АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖОДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ОДЕРЖАННЯ РАХУНКІВ

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ в „СВОБОДІ"

Адміністрація „Свободи" запрошує Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдальші закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

1 цаль через 1 шпальту	$ 8.00	4 цалі через 2 шпальти	$ 48.00
1 цаль через 2 шпальти	$ 12.00	5 цалів через 2 шпальти	$ 60.00
2 цалі через 2 шпальти	$ 24.00	6 цалів через 2 шпальти	$ 72.00
3 цалі через 2 шпальти	$ 36.00	та в інших розмірах.	

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за старим стилем .... до 17-го грудня 1994 р.

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скорше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
ATT: ADVERTISING DEPT.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА ЯРОШАК член УНС Відд. 9-го Т-ва ім. св. Марії в Ст. Клер, ПА. померла 10-го липня 1994 року на 103-му році життя. Нар. 9-го травня 1891 року в Австрії. Членом УНС стала 1964 року. Залишила у смутку дочок Юлію, Марію і Анну, та синів Петра й Івана. Похорон відбувся 14-го липня 1994 року на укр. цвинтарі св. Миколая в Ст. Клер, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Володимир Саляк, секр.

КАТЕРИНА М. ЧЕРНОТОВИЧ член УНС Відд. 53-го Т-ва ім. св. Миколая в Піттсбургу, Па. померла 14-го вересня 1994 року на 77-у році життя. Нар. 17-го лютого 1917 року в Піттсбургу, Па. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку мужа Івана, синів Кена, Кейта і Кевіна, четверо внуків, сестру Анну Крупу, братів Алекса Слона і Волтера Слободяна. Похорон відбувся 17-го вересня 1994 р. на укр. правосл. цвинтарі св. Володимира в Піттсбургу, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван М. Головатий, секр.

ВАРВАРА АННА МАРЗ член УНС Відд. 292-го Т-ва ім. св. Іван Хрестителя в Дітройті, Миш. померла 13-го серпня, 1994 року на 43-му році життя. Нар. 28-го вересня 1960 року в Дітройті, Миш. Членом УНС стала 1968 року. Залишила у смутку мужа Роберта, сина Кристофора і батьків Вілліяма і Неелі Савків. Похорон відбувся 20-го серпня 1994 року в крематорії в Сан Дієго, Каліфорнія.

Вічна Їй Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

МИХАЙЛО ҐАРБОВСЬКИЙ член УНС Відд. 155-го Т-ва „Запорозька Січ" в Перт Амбою, Н. Дж. помер 27-го вересня 1994 року на 79-му році життя. Нар. 18-го липня 1915 року в Статен Айленд, Н.Й. членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 1-го жовтня 1994 року на цвинтарі св. Ґертруди в Колонії, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Ярослав Завійський, секр.

БЛАНЧ ОРИШИН член УНС Відд. 238-го Т-ва ім. Евгена Коновальця в Бостоні, Масс. помер. 27-го липня 1994 року на 87-му році життя. Нар. 5-го січня 1907 року в Польщі. Членом УНС став 1929 року. Залишив у смутку дочку Мері Енн Брандедж, 6 внуків і одного правнука. Похорон відбувся 2-го серпня 1994 року на цвинтарі Чепел Гилл в Мілвокі, Ві

Вічна Їй Пам'ять!

Анна Ремік, секр.

ФРАНКО ВИСОЧАНСЬКИЙ член УНС Відд. 409-го Т-ва ім. св. Івана в Данмор, Па. помер 14-го вересня 1994 року. Нар. 22-го квітня 1915 року в Монесен, Вестморленд Кавнті, Па. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку п'ятьох братів: о. Константина ЧСВВ, о. Івана, о. Димитрія ЧСВВ, о. Володимира і Миколу; чотири сестри: Керол Бараник, Роз Поклемба, Ольгу Сембрат і Стефанію Варнер; племінників і племінниць. Похорон відбувся 17-го вересня 1994 року на цвинтарі свв. Кирила і Методія в Піксвілл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дженет Г. Боленд, секр.

КЛЯРЕНС Ф. СТАРР член УНС Відд. 78-го Т-ва ім. св. Миколая в Майнерсвілл, Па. помер 13-го липня 1994 року на 76-му році життя. Нар. 17-го грудня 1917 року в Майнерсвілл, Па. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку племінницю Елсі Мартін. Похорон відбувся 18-го липня 1994 року на Sch. Memorial Park, N. Manheim Twsp. Pa.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Петрунцьо, секр.

ВІЛЛІЯМ ЛЕТКИЙ мол. член УНС Відд. 217-го Т-ва ім. св. Йосафата в Рочестері, Н.Й. помер 15-го вересня 1994 р. на 68-му році життя. Нар. 12-го січня 1926 року. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку дружину Керол і дочку Мерлин. Похорон відбувся 16-го вересня 1994 року на Webster Road Cemetery в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефан Приймак, секр.

ОСИП КОКОДУНЯК член УНС Відд. 217-го Т-ва ім. св. Йосафата в Рочестері, Н.Й. помер 20-го вересня 1994 року на 70-му році життя. Нар. 21-го червня 1924 року в Україні. Залишив у смутку блиєкчу і дальшу родину в Україні і друзів в Америці. Похорон відбувся 23-го вересня 1994 року на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефан Приймак, секр.